

Nr 1.

Memorial med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksbanken, jämlikt föreskrift i 37 § lagen för Sveriges riksbank, till utskottet avgivna berättelsen om bankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1950, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 17 januari 1951.

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Mogård, Norden-
son, Johannesson, De Geer, Persson i Vinslöv och Boo;

från andra kammaren: herrar Severin, Fröderberg, Nilsson i Lands-
krona, Persson i Norrby, Schmidt, Sköldin, von Seth och Gavelin.

Berättelse till bankoutskottet angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning.

Jämlikt föreskrift i 37 § lagen för Sveriges Riksbank få fullmäktige i riksbanken härmed till bankoutskottet avgiva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1950.

Den svenska utrikeshandeln har under 1950 såväl volym- som värdemässigt haft en betydligt större omslutning än under föregående år. Härtill har bidragit den liberalisering av handelsutbytet, som ägt rum inom ramen för det europeiska ekonomiska samarbetet. Till importökningen har därjämte bidragit en liberal svensk importlicensiering av varor, som icke äro uppförda på frilista, samt, under årets senare del, en viss forcering av inköpen i utlandet. Eftersom importen värdemässigt ökat mer än exporten, har importöverskottet under år 1950 blivit större än under det närmast föregående året, uppskattningsvis omkring 450 miljoner kronor mot 84 miljoner kronor under år 1949. Minskningen av den centrala behållningen av guld och valutor har emellertid begränsat sig till 154 miljoner kronor. Härtill kommer en nedgång i affärsbankernas valutabehållning, som på grundval av hittills föreliggande uppgifter kan beräknas till 75 à 100 miljoner kronor. Skillnaden mellan det siffermässiga valutautflöde, som sålunda ägt rum, och underskottet i handelsbalansen förklaras genom ett överskott i fråga om andra transaktioner med utlandet än varubetalningar.

Förändringarna under året i den centrala behållningen av guld och valutor framgå av följande sammanställning (i miljoner kronor):

<i>Riksbanken:</i>	^{31/12} 1949	^{31/3} 1950	^{30/6} 1950	^{30/9} 1950	^{31/12} 1950
Guld	362	359	369	448	466
Dollar	385	468	512	482	493
Pund	508	385	316	216	212
Övriga valutor	61	106	120	387	215
Bruttosumma	1 316	1 318	1 317	1 533	1 386
Skulder	126	134	96	268	232
Nettosumma	1 190	1 184	1 221	1 265	1 154
<i>Riksgäldskontoret:</i>					
Pund	109	109	—	—	—
Franska francs	45	—	—	—	—
<i>Clearing:</i>					
Skulder	36	36	35	—	—
Nettosumma totalt	1 308	1 257	1 186	1 265	1 154

Riksbanken har från riksgäldskontoret övertagit i februari franska skattkammarväxlar till ett värde av 45 miljoner kronor och i maj engelska skattkammarväxlar till ett värde av 109 miljoner kronor. Under september företogs en omläggning av riksbankens valutafordran på Västtyskland från svenska kronor till tyska mark i enlighet med ett med detta land ingånget betalningsavtal, vilket återspeglas i den i tabellen ovan redovisade ökningen av riksbankens innehav av »Övriga valutor» samt skulder per den 30 september.

I samband med upphörandet av clearingnämndens verksamhet övertog riksbanken i september clearingskulder på Italien, Sovjet och Spanien till ett belopp av 34 miljoner kronor. Av minskningen i valutareserven förklaras vidare 11 miljoner kronor med utbetalningar av s. k. Washington-medel till Grekland och Nederländerna. Ett svenskt underskott per den 30 april 1950, uppkommet under betalningsavtalet med Schweiz, reglerades genom en guldbetalning om 10 miljoner kronor. I avsikt att erhålla en lämpligare fördelning mellan riksbankens guldreserv och dess dollarbehållning har guld inköpts mot dollar till ett värde av 119 miljoner kronor. Den inhemska förbrukningen av guld framgår av § 16 i denna berättelse.

I enlighet med överenskommelsen angående inter-europeiska betalningar och kompensationer för 1949/1950 har riksbanken ställt dragningsrätter till förfogande för vissa länder. Under perioden 1 juli 1949—30 juni 1950 utnyttjades av Sverige lämnade dragningsrätter till ett belopp av 54.7 miljoner dollars. Sverige har i sin tur erhållit villkorlig dollarhjälp till ett belopp, som motsvarar de sålunda av andra länder utnyttjade dragningsrätterna. Därigenom har Sverige under åren 1948/49 och 1949/50 erhållit en tilldelning av villkorlig hjälp om sammanlagt 76.8 miljoner dollars. Vid utgången av juni återstodo härav outnyttjade 33.0 miljoner dollars. Vidare har Sverige under första halvåret 1950 tagit i anspråk det lån om 20.4 miljoner dollars, som ursprungligen erhöles under perioden 1948/49.

Sedan Sverige den 19 september 1950 undertecknat överenskommelsen angående upprättande av en europeisk betalningsunion har riksbanken för Sveriges del ombesörjt de härav föranledda betalningstekniska arrangemangen. Eftersom Sverige inom unionen betraktats såsom ett sannolikt överskottsland, har erhållits en särskild tilldelning av Marshallhjälp, förbunden med villkoret att Sverige skall ställa motvärdet i svenska kronor till förfogande för unionen. Såsom dylik speciell tilldelning har Sverige under andra halvåret 1950 erhållit ett belopp om 21.2 miljoner dollars, avsett för tiden fram till 1 juli 1951. Av detta belopp har hittills ingenting utnyttjats. Av tidigare erhållen villkorlig hjälp kvarstodo vid årsskiftet outnyttjade 14.6 miljoner dollars, upptagna under posten »Övriga utländska tillgångar» i riksbankens balansräkning.

Transaktionerna inom den europeiska betalningsunionen ha under månaderna juli till och med november 1950 för Sveriges del resulterat i ett

underskott om 16.5 miljoner kronor. Denna skuld utjämnades i december genom att Sverige utnyttjade äldre tillgodohavanden, som funnos per den 30 juni 1950 hos de i unionen deltagande länderna. Resultatet av avräkningsoperationerna för december månad föreligger ännu icke, men kan preliminärt beräknas bli ett svenskt underskott om cirka 70 miljoner kronor.

Genom varje avräkningsoperation inom unionen återställas i princip de deltagande ländernas inbördes balanser till läget per den 30 juni 1950. Om detta avräkningsförfarande icke tillämpats, skulle Sveriges pundbehållning vid utgången av år 1950 ha uppgått till 9 miljoner kronor.

Läget på kreditmarknaden har undergått avsevärda förändringar. Under första halvåret var medelstillgången på marknaden förhållandevis riklig. Liksom under år 1949 avyttrade riksbanken under denna period en del av sina obligationer och hindrade därigenom den allmänna räntenivån att sjunka under ett läge, som motsvarade tre procent för statens långa obligationslån. Under juni månad tenderade emellertid utbudet på obligationsmarknaden att överskrida efterfrågan. Till den inträffade förändringen bidrog den betydande ökning av den totala kreditvolymen, som alltsedan hösten 1949 ägt rum, i synnerhet hos affärsbankerna. Denna kreditutvidgning kunde i viss utsträckning föras tillbaka på särskilda förhållanden, bland annat frilistningen av importen, de stigande priserna på världsmarknaden samt genomförda lättnader i den inhemska investeringsbegränsningen. Under sommaren 1950 nådde emellertid kreditutvidgningen en sådan omfattning, att fullmäktige ansågo att den icke kunde förklaras av enbart dylika faktorer. Detta innebar en allvarlig risk för en inflationistisk utveckling, baserad på en inhemsk utlåningsexpansion. Denna risk skulle ha förstärkts, om riksbanken efter den ovan nämnda omsvängningen på kapitalmarknaden och i syfte att förebygga en förskjutning i ränteläget företagit stödköp av obligationer på marknaden. Samtidigt hotade även utifrån kommande inflationstendenser, vilka fingo särskild styrka efter utbrottet av Koreakonflikten, att slå igenom inom landet.

I detta läge beslöto fullmäktige den 20 juli i princip att ingiva förslag om skärpta kassareservbestämmelser för affärsbankerna. I samband härmed lämnade riksbanken kursutvecklingen på obligationsmarknaden tills vidare fri. I skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 juli hemställde fullmäktige att förordnande jämlikt lagen den 3 juni 1949 (nr 314) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv måtte utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med ett av fullmäktige upprättat förslag till kungörelse i ärendet. Med bifall till fullmäktiges framställning utfärdades det begärda förordnandet genom kungörelse den 10 augusti 1950 (nr 483). Kungörelsen trädde i tillämpning den 1 oktober 1950 och gäller tillsvidare till och med den 30 juni 1951. Som ett komplement till kassareservbestämmelserna träffades efter

förhandlingar mellan riksbanken och affärsbankerna överenskommelse om allmänna riktlinjer för en kreditbegränsning. Till denna överenskommelse ha även flertalet övriga kreditinstitutioner anslutit sig.

Fullmäktige beslöto den 5 oktober att höja räntan vid rediskontering av växlar åt affärsbanker och centralkassor för jordbrukskredit med $\frac{1}{2}$ procent till $2\frac{1}{2}$ procent, varigenom denna räntesats bragtes i nivå med det officiella diskontot, samt att höja räntan vid belåning av guldkantade obligationer från $2\frac{1}{2}$ till 3 procent.

De av fullmäktige sålunda vidtagna åtgärderna ledde till ett kursfall på obligationsmarknaden och därmed till en höjning av den långa räntan. Sålunda noterades för statens 3-procentiga obligationslån av 1945 och 1946, som tidigare stått omkring pari, i slutet av november köpkurser till omkring 94 procent. Samtidigt hade även vissa räntesatser, framför allt på utlåningssidan, höjts, medan andra, i första hand diskontot och inlåningsräntorna, förblivit oförändrade. Härigenom uppstodo vissa spänningar i räntestrukturen.

Den 30 november beslöto fullmäktige att från och med följande dag höja diskontot med $\frac{1}{2}$ procent till 3 procent samt att företaga en häremot svarande uppjustering av riksbankens övriga räntesatser. I samband härmed uttalade fullmäktige att dessa höjningar icke innebure att fullmäktige betraktade höjda räntor på längre sikt såsom önskvärda; tvärtom avsåge fullmäktige att, så snart förhållandena det medgåve, genom en sänkning av diskontot skapa förutsättningar för en allmän räntesänkning.

De av riksbanken företagna räntehöjningarna ha följts av motsvarande höjningar i de av flertalet övriga kreditinstitut tillämpade in- och utlåningsräntorna.

Såsom ett led i strävandena att begränsa likviditeten på marknaden har riksgäldskontoret i samarbete med riksbanken sökt att i så stor utsträckning som förhållandena ansetts medgiva placera skattkamarväxlar på marknaden. Räntan för dylika växlar med 2—5 månaders löptid har under årets senare del tillåtits stiga från 0.6—0.8 procent upp till 2 procent per år. Betydande variationer i riksbankens behållning av skattkamarväxlar ha förekommit som en följd av att riksgäldskontoret under de månader, då statsverkets kassaställning förbättrats i samband med skatteuppbörd, kunnat inlösa en del av de utelöpande skattkamarväxlarna, medan kontoret under mellanperioderna måst utfärda nya dylika växlar.

Förändringarna under året i riksbankens innehav av svenska värdepapper av olika slag framgå av följande tabell (i miljoner kronor):

	^{31/12} 1949	^{31/12} 1950
Skattkamarväxlar	1 807	2 349
Statsobligationer	741	627
Övriga värdepapper	635	467
Summa	3 183	3 443

Ovanstående siffror liksom de tidigare anförda uppgifterna om guld och valutor äro positionsuppgifter vid angivna tidpunkter beträffande behållningen av värdepapper och storleken av guld- och valutareserverna sådana dessa återspeglas i riksbankens bokföring. De kunna icke utan vidare betraktas som uttryck för den inverkan på den inhemska penningmarknaden, som riksbankens valuta- och värdepapperstransaktioner haft under en viss period. För att giva en riktig bild i detta avseende krävas vissa korrigeringar, sammanhängande med framför allt utvecklingen av övriga utländska tillgångar, värderingen av obligationerna vid uppgörandet av bokslutet samt den omständigheten, att riksbanken vid det förut nämnda övertagandet av franska och engelska skattkamarväxlar tillförde riksgäldskontoret motsvarande svenska värden. Särskilt på grund av sistnämnda förhållande blev resultatet på penningmarknaden under år 1950 av riksbankens samtliga valutatransaktioner av likviditetsökande art med ett belopp av omkring 15 miljoner kronor, trots att guld- och valutareserverna som tidigare nämnts visade en minskning under året med 154 miljoner kronor. Även riksbankens värdepapperstransaktioner under året tillförde marknaden likvida medel till ett belopp som, om hänsyn toges till nettoförändringarna på statliga myndigheters checkräkningar i riksbanken, uppgick till omkring 251 miljoner kronor. Å andra sidan ledde inbetalningar på spärrkonto samt riksbankens långivning och övriga transaktioner berörande penningmarknaden till att under år 1950 likvida medel drogos från denna till ett belopp av omkring 91 miljoner kronor. Nettoresultatet av riksbankens transaktioner blev följaktligen ett likviditetstillskott till marknaden under året med omkring 175 miljoner kronor, något som återspeglades av en ökning av beloppet utelöpande sedlar med 226 miljoner kronor och en minskning av affärsbankernas tillgodohavande på checkräkning i riksbanken med 51 miljoner kronor. I detta sammanhang bör erinras om att genom de under året införda, skärpta kassareservbestämmelserna av affärsbankernas medel i riksbanken såsom kassareserver bundits ett belopp, som vid utgången av år 1950 uppgick till omkring 216 miljoner kronor.

Den i lagen den 23 april 1948 (nr 175) om disposition av aktiebolags vinstmedel jämte därtill hörande tillämpningskungörelse föreskrivna avsättningen av aktiebolags vinstmedel å spärrat konto i riksbanken uppgick vid 1950 års utgång till 358 miljoner kronor. I enlighet med beslut av 1950 års riksdag komma 89 miljoner kronor därav att i januari återbetalas till insättarna.

Sedelcirkulationen har visat en liknande utveckling som under närmast föregående år, om än på en något förhöjd nivå. Beloppet utelöpande sedlar har under året legat 150—200 miljoner kronor högre än vid motsvarande tidpunkter under år 1949 utom under årets sista veckor, då en osedvanligt ansvalld detaljhandel medförde ett onormalt stort betalningsme-

delsbehov. Genom dessa huvudsakligen av tillkännagivna och väntade pris-höjningar framkallade förhållanden kom den utelöpande sedelmängden att med 13 miljoner kronor tillfälligt överskrida den gräns på 3 500 miljoner kronor, som fastställts i lagen den 3 juni 1949 (nr 315) med särskilda bestämmelser rörande riksbankens sedelutgivning.

Vid uppgörandet av riksbankens bokslut för år 1950 har guldbehållningen redovisats på tillgångssidan till ett pris av 2 480 kronor per kilogram. Såsom en särskild tillgångspost, »Övervärde å guld», upptages skillnaden mellan guldbehållningens dagsvärde och värdet enligt nämnda pris. De utländska valutorna upptagas till en medelkurs mellan de vid årets slut gällande köp- och säljkurserna. Skillnaden mellan bokförda värden och värden efter inköps- respektive försäljningspriser vid handeln med guld och valutor regleras å kursdifferenskontot.

Riksbankens behållning av obligationer har i bokslutet upptagits till köpkurserna på Stockholms fondbörs den 29 december 1950, dock högst pari. Den erforderliga nedskrivningen av obligationsvärdena har skett över kursdifferenskontot, som å andra sidan gottskrivits vissa belopp här rörande från den sannolikt slutliga regleringen av vinsterna och förlusterna i samband med deprecieringen av den svenska valutan i september 1949.

Upplupna räntor och diskonton per den 30 december 1950 ha krediterats vinst- och förlustkontot.

Riksbankens nettovinst under år 1950 redovisas med ett belopp av 63 372 404 kronor 44 öre.

Utgående

	1949		1950		
	Kronor		Kronor		
DEBET.					
(Tillgångar)					
Kassa.					
Guldbehållning	154 122 262	27	198 360 678	56	465 610 900
Övervärde å guld	207 648 055	51	267 250 222	37	
	(361 770 317)	78			
Silvermynt	4 901 986	60	11 539 183	10	11 592 985
Brons-, järn- och kopparmynt	26 849	21	53 802	44	
	(4 928 835)	81			
Andra bankers postväxlar, checkar, m. m.	27 844 979	46			36 489 559
Svenska statspapper och obligationer.					
Skattkammарväxlar	1 807 300 000	—	2 349 200 000	—	3 443 277 471
Statens, hypoteksbankens och stadshypotekskassans obligationer	1 376 308 947	25	1 094 077 471	25	
	(3 183 608 947)	25			
Fordran på staten för förskott enligt Washingtonöverenskommelsen	12 000 000	—			
Lånerörelse.					
Diskonterade växlar	26 269 398	62	20 787 532	76	271 845 695
Hypoteks- och kommunlån	96 533 397	44	156 557 385	—	
Kredit i checkräkning	15 249 408	01	32 075 092	75	
Avbetalningslån	61 776 019	88	62 353 202	63	
På indrivning beroende medel	89 210	72	72 482	83	
	(199 917 434)	67			
Utrikesrörelse.					
Utländska statspapper och obligationer	694 575 777	—	501 205 383	35	1 030 535 181
Växlar, betalbara i utlandet	58 295 509	90	100 119 832	20	
Fordran hos utländsk bank eller bankir, m. fl.	201 027 797	65	318 624 331	22	
Övriga utländska tillgångar:					
Utländska bankers sedlar	1 358 583	07	2 431 321	99	
Övrigt	78 330 508	80	108 154 312	94	
	(1 033 588 176)	42			
Hos riksgäldskontoret inestående medel	6 767 843	18			6 767 843
Riksgäldskontorets förbindelse	120 000 000	—			
Övriga tillgångar	19 078 367	26			23 346 261
Summa	4 969 504 901	83			5 289 465 899

balansräkning.

	1949		1950	
	Kronor		Kronor	
KREDIT. (Skulder)				
Utelöpande sedlar	3 287 284 834	—		3 512 753 748 —
Postväxlaräkning	7 854 074	73		3 893 396 19
Depositionsräkning	1 056 334	14		422 498 87
Kapitalräkning	300 000	—		300 000 —
Uppsägningsräkning	46 000 000	—		62 114 248 62
Spärrkontomedel	238 707 624	12		357 706 301 20
Checkräkning.				
Skuld till statliga myndigheter	467 147 451	63	510 893 313	65
Skuld till bankaktiebolag	361 064 163	41	312 244 036	81
Andra insättare	78 599 022	33	43 750 184	79
	(906 810 637)	37		866 887 535 25
Utrikesrörelse.				
Skuld till utländsk bank eller bankir, m. fl.	126 093 041	74		231 867 840 76
Kursdifferenskonto	136 135 767	78		45 060 007 43
Övriga skulder	17 001 615	66		2 826 946 76
Kapital.				
Grundfond	50 000 000	—	50 000 000	—
Avbetalningslånefond	65 000 000	—	65 000 000	—
Reservfond	20 000 000	—	20 000 000	—
Tjänstepensionsfond	2 863 441	32	2 863 441	32
Familjepensionsfond	3 904 401	86	3 904 401	86
Balanserade vinstmedel:				
från föregående år	23 780 053	45	493 129	11
vinst för året	36 713 075	66	63 372 404	44
	(202 260 972)	29		205 633 376 73
Ansvarsförbindelser kr. 6 266 354: 77				
Därtill kommer den ej inbetalda delen av riksbankens innehav av aktier i Internationella Banken i Basel nom. Schw. Frchs 10 000 000 (4 000 aktier à 2 500: — Schw. Frchs), utgörande 75 % av beloppet eller Schw. Frchs 7 500 000: —.				
Summa	4 969 504 901	83		5 289 465 899 81

	1949		1950	
	Kronor		Kronor	Kronor
DEBET.				
(Utgifter och förluster)				
Lånerörelse.				
Inom linjen förda växlar, m. m.	6 218	85	—	—
Räntor å inlåningsräkningar	336 061	71	313 130	71
Inkassokostnader	1 866	24	2 416	55
	(344 146	80)		315 547 26
Förvaltningskostnader.				
<i>Avlöningar:</i>				
<u>Arvoden till fullmäktige och suppleanter för fullmäktige, m. fl.</u>				
Fullmäktige	54 424	96	55 696	81
Suppleanter	7 935	11	11 175	44
Arvoden till styrelseledamöter vid avdelningskontoren och suppleanter för dem	142 376	72	142 452	88
Arvode till ombudsmannen vid avdelningskontoret i Malmö	2 400	—	2 400	—
<u>Avlöningar till ordinarie tjänstemän.</u>				
Nettolön, tjänstemän å ordinarie stat	3 412 194	26	3 247 682	51
Nettolön, tjänstemän å indragningsstat	29 622	36	16 315	20
Arvode till ställföreträdande sektionschefer	2 400	—	4 800	—
Kallortstillägg	1 922	29	1 769	63
Vikariatsersättning	59 290	50	58 373	43
Felräkningspengar	6 953	65	6 724	09
Ersättning till jourhavande vaktchef	3 804	—	3 969	44
Ersättning till s. k. lokalvakt	4 131	50	2 414	—
Övertidsersättning	2 681	08	99	70
Ersättning till extra chaufför	—	—	27	—
<u>Avlöningar till övrig icke ordinarie personal.</u>				
Nettolön	1 001 466	59	1 209 219	78
Kallortstillägg	1 231	85	1 058	66
Vikariatsersättning	24 169	22	33 330	09
Arvoden och andra ersättningar åt tillfälliga befattningshavare	727 622	60	659 012	43
Övertidsersättning	8 112	31	852	95
Ersättning till s. k. lokalvakt	1 260	50	2 978	—
Ersättning till extra chaufför	46	50	127	50
<u>Arvoden och särskilda ersättningar m. m.</u>				
Personliga arvoden	5 824	01	6 769	33
Ersättning för arbetet med proklaman	500	—	500	—
Gratifikationer och belöningar	4 220	—	2 460	—
Gottgörelse jämlikt § 18, mom. 1	10 728	75	11 325	98
Rörligt tillägg	553 126	63	552 746	15
Barn tillägg	10 009	02	8 431	06
Tillfälligt tillägg	—	—	70 191	—
	(6 078 454	41)	Transport	6 428 450 32

förlusträkning.

	1949		1950	
	Kronor		Kronor	Kronor
KREDIT.				
(Inkomster och vinster)				
Lånerörelse.				
Räntor å diskonterade och rediskonterade växlar	832 412	68	651 820	41
Räntor å hypoteks- och kommunlån	1 531 548	38	3 027 199	44
Räntor å kredit i checkräkning	357 557	63	470 572	34
Räntor å avbetalningslån	2 108 729	73	2 115 976	13
Avgifter för kredit i checkräkning	112 274	60	108 217	49
Inkassoersättningar	4 708	51	6 013	92
Inbetalningar å inom linjen förda eller avskrivna lånefordringar	4 926	26	12 768	08
	(4 952)	157 79)		
Utrikesrörelse.				
Remboursprovisioner	588 367	89	676 317	65
Övrig av utrikesrörelsen uppkommen vinst	3 835 762	92	5 720 489	38
	(4 424)	130 81)		
Svenska statspapper och obligationer.				
Av Riksgäldskontoret inbetalda räntor	209 803	14	203 035	30
Räntor å statspapper och obligationer	75 463 189	29	60 926 178	87
	(75 672)	992 43)		
Övriga inkomster.				
Avgifter för i förvar mottagna depositioner	234 431	82	246 024	78
Ersättning för utländska clearingar	20 000	—	33 333	33
Provisioner	16 519	39	18 176	47
Inbetalda familjepensionsavgifter	264	—	203	97
Ersättning för förvaltning av statens bosättnings- lånefond	128 500	—	123 150	—
Ersättning för förvaltning av statens egnahems- lånefond m. fl. fonder	326 581	50	312 917	50
Inkomster av hantverks- och småindustrilån	2 409	22	1 517	85
Inkomster av fastigheter	308 505	70	299 493	37
Courtage å obligationer	87 301	14	10 894	20
Kassaöverskott	238	30	1 268	91
Vinst vid sedelpreskription	676 129	17	—	—
Diverse	22 475	82	19 645	71
	(1 823)	356 06)		
				1 068 626 09
Summa	86 872 637	09	74 987 215	10

Vinst- och

	1 9 4 9		1 9 5 0	
	Kronor		Kronor	
<i>Pensioner m. m.:</i>				
Transport				6 428 450 32
Tjänstepensioner	918 490	90	954 512	70
Familjepensioner	354 674	19	363 379	14
Diverse pensioner och understöd	16 050	—	17 090	—
Rörligt tillägg	155 131	56	161 519	42
Tillfallligt tillägg	—	—	24 187	98
	(1 444 346)	65)		1 520 689 24
<i>Förvaltningsutgifter.</i>				
Rese-, traktaments- och flyttningskostnader . . .	69 657	71	56 386	67
Uniformsbeklädnad	25 407	26	20 372	71
Sjukvård och begravningshjälp, m. m.	36 536	88	38 012	58
Fastighetsunderhåll	124 037	17	119 941	89
Fastighetsutskylder, renhållning av gator och gårdar	91 848	58	93 883	45
Värme och belysning	219 007	81	203 253	34
Hyror för fem kontor	40 171	08	41 709	29
Inventarier och deras underhåll	115 591	65	91 901	90
Inventeringar vid avdelningskontoren	17 543	85	16 129	55
Materialier, tidningar m. m.	218 082	88	225 915	72
Annonser och kungörelser	10 266	61	22 629	85
Post-, assurances-, telegram- och telefonavgifter . .	593 303	48	619 482	09
Kostnader för soliditetsupplysningar	17 282	53	19 692	91
Transportkostnader	24 050	22	12 534	79
Bevakning vid huvudkontoret	31 654	02	39 309	95
Inspektion av avdelningskontoren	1 976	65	2 363	27
Lönenämnden och delegerade vid riksdagens verk	2 053	80	2 121	38
Ersatta kassaförluster	4 939	23	4 007	78
Diverse	254 763	85	200 058	33
	(1 898 175)	26)		1 829 707 45
<i>Kostnader för sedeltryckeriet</i>	624 540	71		1 200 412 85
<i>Kostnader för pappersbruket</i>	682 338	12		566 768 45
Övriga utgifter.				
Räntor å lånebanksobligationer	7 637	33	7 637	33
Räntor å kassörers felräkningspengar	600	97	606	72
Courtage å obligationer	74 007	99	60 114	93
Diverse	5 313	19	423	37
	(87 559)	48)		68 782 35
Summa utgifter och förluster	11 159 561	43		11 614 810 66
Avskrivning å utländska obligationer	39 000 000	—		
Saldo vinst	36 713 075	66		63 372 404 44
Summa	86 872 637	09		74 987 215 10

förlusträkning.

	1949		1950	
	Kronor		Kronor	
<i>KREDIT.</i> (Inkomster och vinster)	86 872 637 09		74 987 215 10	
Summa	86 872 637 09		74 987 215 10	

Vissa inom linjen förda tillgångar och skulder vid 1949 och 1950 års slut.

	1949		1950	
	Kronor		Kronor	
<i>Tillgångar.</i>				
Riksbankens mynt- och medaljsamling	33 226	22	33 226	22
Taxeringsvärdet av riksbankens fastigheter vid årens slut enligt nedanstående specifikation	15 151 300	—	15 151 300	—
Aktier i Internationella Banken i Basel	1 800 000	—	1 800 000	—
Vissa utländska obligationer och fordringar	39 000 000	—	48 000 000	—
Summa	55 984 526	22	64 984 526	22
Fastigheten i:				
Stockholm: bankhuset	4 250 000	—	4 250 000	—
sedeltryckeriet	1 200 000	—	1 200 000	—
Göteborg	1 300 000	—	1 300 000	—
Malmö	425 000	—	425 000	—
Falun	200 000	—	200 000	—
Gävle	280 000	—	280 000	—
Halmstad	380 000	—	380 000	—
Härnösand	205 000	—	205 000	—
Jönköping	150 000	—	150 000	—
Karlstad	163 000	—	163 000	—
Kristianstad	230 000	—	230 000	—
Linköping	277 000	—	277 000	—
Luleå	370 000	—	370 000	—
Mariestad	200 000	—	200 000	—
Norrköping	313 000	—	313 000	—
Nyköping	428 600	—	428 600	—
Sundsvall	250 000	—	250 000	—
Uppsala	560 000	—	560 000	—
Visby	200 000	—	200 000	—
Växjö	346 600	—	346 600	—
Örebro	275 000	—	275 000	—
Östersund	200 000	—	200 000	—
Tumba	2 823 100	—	2 823 100	—
Diverse valv	125 000	—	125 000	—
Summa	15 151 300	—	15 151 300	—
<i>Skulder.</i>				
Utelöpande postväxlar	12 277	39	12 277	39
Lånebanksobligationer med 4 % ränta på ränta	548	08	548	08
„ „ 4 1/2 % „ „ „	5 527	07	5 527	07
„ „ 3 % „ „ „	588	64	588	64
Förbindelser med 4 % ränta för under åren 1802 och 1803 inlämnat silver (s. k. silversedlar)	924	61	924	61
Realisationsobligationer med 4 % ränta till förfallodagen, utgivna för riksgäldssedlarnas inlösen 1803—1807	417	58	417	58
Summa	20 283	37	20 283	37

Avbetalningslånefonden.

Fördelningen den 31 december 1950 på riksbankens olika kontor av utestående lån från *avbetalningslånefonden* framgår av efterföljande tabell:

	Utestående lån		
	Antal	Belopp Kronor	
Huvudkontoret	13 373	¹⁾ 23 322 926	45
Avdelningskontoret i: Göteborg	2 247	3 008 189	—
Malmö	1 718	²⁾ 2 549 151	16
Falun	636	1 389 195	—
Gävle	1 741	2 408 358	—
Halmstad	512	1 025 468	—
Härnösand	494	873 580	—
Jönköping	1 213	2 350 321	—
Kalmar	238	388 364	—
Karlskrona	460	663 051	—
Karlstad	432	852 041	—
Kristianstad	371	854 663	—
Linköping	639	1 440 486	—
Luleå	1 544	2 730 403	—
Mariestad	269	668 587	02
Norrköping	1 244	1 639 839	—
Nyköping	432	937 558	—
Sundsvall	875	1 172 454	—
Umeå	999	2 047 691	—
Uppsala	2 452	5 466 617	—
Visby	500	1 106 380	—
Vänersborg	202	441 490	—
Västerås	1 015	1 620 462	—
Växjö	219	570 035	—
Örebro	739	1 390 429	—
Östersund	689	1 435 464	—
Summa	35 253	62 353 202	63

¹⁾ På indrivning beroende medel, kr. 9 642:95 inkluderas ej häri.

²⁾ , , , , , 1 874:79 , , , ,

Statens bosättningslånefond.

I nedanstående översikt redovisas fördelningen den 31 december 1950 på riksbankens olika kontor av utestående ej avskrivna lån från *bosättningslånefonden*, vilken står under riksbankens förvaltning men ej ingår i riksbankens balansräkning.

	Utestående lån		
	Antal	Belopp Kronor	
Huvudkontoret	17 142	14 001 957	38
Avdelningskontoret i: Göteborg	4 831	3 849 543	63
Malmö	5 309	4 137 714	72
Falun	1 594	1 248 669	—
Gävle	2 626	2 362 786	33
Halmstad	1 035	780 899	—
Härnösand	1 193	916 306	—
Jönköping	2 047	1 739 792	20
Kalmar	612	491 126	83
Karlskrona	819	666 799	—
Karlstad	1 927	1 391 582	08
Kristianstad	1 116	862 376	—
Linköping	1 354	1 189 239	80
Luleå	1 358	1 103 822	—
Mariestad	1 229	1 099 825	—
Norrköping	942	706 535	—
Nyköping	1 549	1 267 315	—
Sundsvall	1 158	963 862	60
Umeå	909	851 659	—
Uppsala	1 562	1 356 415	—
Visby	212	187 328	—
Vänersborg	999	832 119	—
Västerås	2 076	1 880 379	72
Växjö	566	489 206	—
Örebro	2 032	1 644 530	—
Östersund	790	604 551	—
Summa	56 987	46 626 339	29

Egnahems- m. fl. lån.

Vid utgången av år 1950 utestående lån, som övertagits från egnahemsorganen och hushållningssällskapen, fördela sig till antal och belopp på de olika kontoren sålunda:

	Antal	Belopp Kronor	
Huvudkontoret	5 421	65 492 091	59
Avdelningskontoret i: Göteborg	2 634	6 986 319	58
Malmö	892	5 135 380	62
Falun	2 471	8 187 271	12
Gävle	3 753	10 694 889	75
Halmstad	3 237	13 648 839	—
Härnösand	4 441	11 450 073	88
Jönköping	1 323	5 952 528	47
Kalmar	2 287	8 083 250	73
Karlskrona	2 272	8 459 174	26
Karlstad	4 584	14 894 058	14
Kristianstad	4 972	19 584 777	38
Linköping	2 133	7 559 328	62
Luleå	7 803	18 584 530	15
Mariestad	2 487	8 764 621	71
Norrköping	1 097	4 481 898	08
Nyköping	2 571	12 690 287	68
Sundsvall	2 106	5 297 505	37
Umeå	6 033	19 219 032	51
Uppsala	3 021	10 283 755	66
Visby	2 648	7 960 194	75
Vänersborg	5 213	18 199 347	64
Västerås	1 453	5 673 499	61
Växjö	2 492	9 190 075	74
Örebro	1 729	3 767 771	41
Östersund	5 456	15 119 529	45
Summa	84 529	325 360 032	90

De å föregående sida redovisade, vid utgången av år 1950 utestående lån, vilka övertagits från egnahemsorganen och hushållningssällskapen, fördela sig till antal och belopp på följande olika lånetyper:

	Antal	Belopp Kronor
<i>Utlåning, som handhaves av såväl avdelningskontoren som huvudkontoret:</i>		
Jordbruksegnahemslån, skogslån, äldre tilläggs-lån och förstärkningslån	26 748	143 067 074 43
Bostadsegnahemslån	14 602	62 718 292 16
Uppskovslån	945	237 302 58
Nybyggnadslån	21 223	34 544 969 82
Förbättringslån	5 688	17 507 765 84
1942 års tilläggs-lån	2 806	4 052 652 36
Lån till estlandssvenskar	49	370 333 11
Premielån	4 949	6 156 384 41
Gödselvårdslån	727	369 334 29
Täckdikningslån	3 837	3 193 969 29
Nyodlings- och betesförbättringslån (allmänna fonden) . .	10	4 963 63
Siloanläggningslån	702	494 111 90
Transport	82 286	272 717 153 82
<i>Utlåning, som helt handhaves av huvudkontoret:</i>		
Arrendelån	189	401 014 81
Arbetarsmåbrukslån	1 502	54 302 930 02
Jordbruksegnahemslån m. fl. lån till låneförmedlare . . .	69	1 366 804 16
Bostadsegnahemslån » » . . .	411	15 516 396 46
Uppskovslån » » . . .	12	7 712 63
1942 års tilläggs-lån » » . . .	60	1 048 021 --
Summa	84 529	325 360 032 90

Riksbankens styrelse och vissa förvaltningsåtgärder.

§ 1.

Den av fullmäktige för tiden från fullmäktigevalet 1949 till fullmäktigevalet 1950 utsedde suppleanten för riksbankschefen, vice riksbankschefen Harald Magnusson erhöll begärt entledigande från sin befattning som vice riksbankschef från och med den 1 april 1950 och frånträdde därmed uppdraget att vara suppleant för fullmäktig. Till hans efterträdare från och med nämnda dag och till dess nytt val av fullmäktige år 1950 försiggått, utsågo fullmäktige vid sammanträde den 26 januari 1950 statssekreteraren i finansdepartementet Mats Lemne.

Vid de val, som de av riksdagens kamrar utsedda valmännen förrättade den 12 maj 1950, utsågos till fullmäktige för valperioden 1950—1953 herrar Hall och Olof Andersson, som då voro i tur att avgå.

Till suppleanter utsågos samtidigt

för herr Hall	herr Ahlkvist (omvald)
» » Olof Andersson	» Patrik Svensson (omvald)
» » Bergvall	» Filip Kristensson (nyvald efter herr Waldemar Svensson).

Fullmäktige utsågo därefter den 19 maj 1950 för tiden till dess nytt val av fullmäktige år 1951 försiggått:

till *vice ordförande* och *deputerad*: herr Hall;

till *riksbankschef*: herr Böök;

till suppleant för riksbankschefen att med fullmäktigs rätt och ansvar vid inträffande förfall träda i hans ställe (*vice riksbankschef*): herr Mats Lemne.

Vid val, som de av riksdagens kamrar utsedda valmännen förrättade den 31 oktober 1950, utsågs till fullmäktig för återstoden av valperioden 1949—1952 herr Filip Kristensson efter herr John Bergvall, som av sagt sig uppdraget som fullmäktig, samt herr Gustaf Kollberg för samma tid till suppleant för herr Kristensson.

Generaldirektören Alf Johansson har erhållit fortsatt förordnande att från och med den 1 juli 1950 under tre år vara suppleant för av Kungl. Maj:t utsedd fullmäktig i riksbanken.

Förordnandena för bankdirektörerna Hjalmar Ekengren, Lennart Hammar-skiöld och Gunnar Månsson utgingo med utgången av år 1950. Vid sammanträde den 21 september 1950 beslöto fullmäktige förlänga nämnda bankdirektörers förordnanden för tiden 1 januari 1951—31 december 1952 med uppdrag för dem att vara chefer för, Ekengren sektion III, Hammar-skiöld sektion II och Månsson sektion I.

§ 2.

Till ledamöter av riksbankens industristyrelse utsågo fullmäktige den 19 maj 1950 för tiden till dess nytt val av fullmäktige år 1951 försiggått herr Hall, ordförande, bankdirektören Hjalmar Ekengren samt överdirek-tören och chefen för överstyrelsen för yrkesutbildning, civilingenjören Ryno Lundquist, den sistnämnde i egenskap av industrisakkunnig ledamot (samtliga omvalda).

Till supplanter utsågos samtidigt, för ordföranden herr Bergvall, för Ekengren bankdirektören Gunnar Månsson samt för Lundquist chefen för grafiska forskningslaboratoriet, civilingenjören Gösta Carlsson (samtliga omvalda).

Sedan herr Bergvall avgått som fullmäktig utsågo fullmäktige den 2 november 1950 för tiden intill dess nytt val av fullmäktige år 1951 förrät-tats herr Kristensson till suppleant för ordföranden i industristyrelsen.

§ 3.

Som ledamöter i delegerade för riksdagens verk för år 1951 hava full-mäktige för sin del utsett herrar Gränebo och Allan Andersson med herr Kristensson såsom suppleant för dessa.

§ 4.

Beträffande förordnandena för direktörerna och sammansättningen i övrigt av styrelserna för de olika avdelningskontoren hänvisas till fullmäk-tiges protokoll den 21 september 1950, § 8, och den 21 december 1950, § 4.

§ 5.

Den av 1949 års riksdags principbeslut om inrättandet av en statlig affärsbank föranledda utredningen angående överförande till den statliga affärsbanken av den del av riksbankens rörelse, som ej vore av central-

bankskaraktär, och därmed sammanhängande problem, överlämnades av fullmäktige med eget yttrande den 16 februari 1950 till Kungl. Maj:t.

Rörande behandlingen vid 1950 års riksdag av ärendet torde få hänvisas till propositionen nr 157, bankoutskottets utlåtande nr 15 samt riksdagens skrivelse nr 316.

Det i ovannämnda proposition och utskottsutlåtande berörda utredningsarbete, som kan anses åligga riksbanken att utföra, har, som fullmäktige anmält i sin skrivelse den 26 oktober 1950 (jfr. bankoutskottets utl. nr 24), igångsatts genom att fullmäktige åt vice riksbankschefen Mats Lemne uppdragit att verkställa översyn av riksbankens verksamhet och för fullmäktige successivt framlägga förslag rörande riksbanksarbetets rationalisering och effektivisering.

Ramen för tjänstetillsättningar inom riksbanken (»Övergångsplan II») som utlöpte med utgången av 1950, har förlängts tillsvidare till och med den 31 december 1952.

Utbildningen av bankaspiranterna har under 1950 varit anordnad enligt de riktlinjer, som angivits under § 7 i fullmäktiges berättelse till bankoutskottet vid 1950 års riksdag.

§ 6.

Riksbanken har fungerat såsom clearingnämndens bankförbindelse för clearingavtalen gentemot utlandet.

Riksbanken har vidare handhaft tillämpningen av de mellan Sverige, å ena, samt Argentina, Belgien, Brasilien, Bulgarien, Danmark, Frankrike, Grekland, Italien, Jugoslavien, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tjeckoslovakien, Turkiet, Förbundsrepubliken Tyskland, Ungern, Uruguay, Österrike, ockupationsmakten i Japan samt sovjetiska ockupationszonen i Tyskland, å andra sidan, träffade betalningsöverenskommelserna.

Clearingnämndens verksamhet har upphört med utgången av augusti månad 1950 och riksbanken har i samband därmed övertagit handhavandet av clearingen med Sovjetunionen ävensom — tillsammans med valutakontoret — vissa arbetsuppgifter rörande clearingen Sverige—Italien.

§ 7.

Sedan diskontot genom beslut av fullmäktige den 30 november 1950 höjts med $\frac{1}{2}$ procent och riksbankens övriga räntesatser justerats i anslutning därtill, utgöra de från och med den 1 december 1950 och tillsvidare:

	På högst 3 månader	På längre tid än 3 månader, dock högst 6 månader, eller i förekommande fall på högst 1 månads uppsägning.
	%	%
Växeldiskonto	3	3½
Ränta för lån: mot säkerhet av:		
obligationer, utfärdade av svenska staten, Sveriges allmänna hypo- teksbank och Konungariket Sve- riges stadshypotekskassa, samt skattkammарväxlar, utfärdade av svenska staten	3¼ ¹⁾	3½
obligationer, utfärdade av Sven- ska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan, kommu- ner, landsting, in-teckningsbolag och aktiebolaget Industrikredit..	3½	4
aktier	4½	5
mot annan säkerhet	4	4½
Ränta för kredit i checkräkning: 3¼ %—4 % beroende på säkerheten och tiden.		
Avgift för kredit i checkräkning: vid realsäkerhet ½ % och vid namn- säkerhet 1 % för år.		

§ 8.

Från avbetalningslånefonden, vilken numera uppgår till 65 miljoner kronor, utgjorde utlåningen vid utgången av december 1950 sammanlagt 62 364 720 kronor 37 öre — inklusive på indrivning beroende medel —. Däri ingår ett belopp om 7 693 233 kronor 76 öre, vilket utlämnats såsom garantilån enligt kungörelsen den 11 oktober 1946 (nr 676) angående statlig kreditgaranti åt den som avlagt akademisk eller därmed jämförlig examen, kungörelsen den 30 april 1948 (nr 210) angående statlig kreditgaranti för lån åt den som genomgått polisskola samt kungörelsen den 16 juni 1950 (nr 469) angående studielån med statlig kreditgaranti. Antalet garantilån utgjorde 953 — därav vid huvudkontoret 358 och vid avdelningskontoren 595 — vilket innebär en ökning under året med 313. I övrigt har avbetalningslånens antal nedgått under året (med 1 528 st.).

1) Omsättes lånet utgår ränta efter 3 1/2 % under hela lånetiden.

Räntan å lån från fonden utgjorde till och med den 30 november 1950 3 ½ procent samt utgår därefter med 4 procent; för garantilån dock endast 3 procent. Från och med den 1 januari 1951 har räntan för garantilån höjts till 3 ½ procent.

Rörande lånens fördelning på de olika kontoren hänvisas till å sid. 17 intagna uppgifter.

Av 1949 års riksdag lämnat medgivande att under budgetåret 1949/50 för lån ur avbetalningslånefonden få använda erforderligt belopp av riksbankens odisponerade vinstmedel (se § 12 i föregående års berättelse) behövde ej tagas i anspråk av riksbanken.

§ 9.

Spannmålskreditfonden uppgår till 2 500 000 kronor. Riksbanken förvaltar fondens hela belopp.

Räntan å lån från fonden utgör 3.5 procent.

För närvarande finnes icke någon utlåning från fonden.

§ 10.

Från statens bosättningslånefond, till vilken riksdagen hittills såsom kapital anvisat sammanlagt 54.1 miljoner kronor, varav 49 miljoner kronor överlämnats till riksbanken, utgjorde vid utgången av december 1950 utlåningen 46 626 339 kronor 29 öre, innebärande en ökning sedan årsskiftet av i runt tal 625 000 kronor.

Rörande lånens antal och fördelning hänvisas till sammanställningen å sid. 18. Under året har antalet utestående lån nedgått med 1 928 st.

Räntan å lån från fonden utgör under innevarande budgetår oförändrat 4 procent.

Från låneverksamhetens början och till utgången av år 1950 ha utlämnats 136 899 lån till ett belopp av sammanlagt 153 902 953 kronor samt efterskänkts eller avskrivits lån till ett bedopp av sammanlagt 844 739 kronor 94 öre, motsvarande cirka 0.5 procent av hittills utlämnade medel.

§ 11.

Vid utgången av december 1950 utgjorde beloppet av utestående skyddsrumslån vid riksbankens samtliga kontor 42 655 kronor 68 öre, därav vid huvudkontoret 26 358 kronor och vid avdelningskontoren 16 297 kronor 68 öre.

Några nya lån ha icke fått utlämnas efter den 30 juni 1946.

§ 12.

Från fonden för hantverks- och småindustrikredit — till vilken 1941 års lagtima riksdag anvisade ett reservationsanslag av 2 miljoner kronor — har numera ett belopp av 1 000 000 kronor överförts till riksbanken. Riks-

banken har icke anhållit om fortsatt disposition av återstående belopp (1 miljon kronor) av reservationsanslaget och detta belopp står icke vidare till förfogande för ändamålet. Hittills hava bildats nio garantiföreningar, vilkas medverkan förutsättes för utlämnande av lån från fonden.

Vid utgången av december 1950 utestodo sammanlagt 62 lån med ett belopp av 465 805 kronor, nämligen

Kontor	Antal lån	Sammanlagd lånesumma kr.
Falun	16	127 550: —
Jönköping	7	19 000: —
Kalmar	10	98 725: —
Norrköping	11	96 890: —
Uppsala	12	83 540: —
Vänersborg	6	40 100: —
Summa	62	465 805: —

Räntan å lån från fonden utgör 4.5 procent.

§ 13.

De genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1948 av riksbanken från egnahemsorganen och hushållningssällskapen övertagna lånen fördelade sig per den 31 december 1950 å de olika kontoren på sätt närmare framgår av sammanställningen å sid. 19. Antalet förvaltade lån har under tiden 1 januari—31 december 1950 nedgått från 89 405 till 84 529 och det utestående lånebeloppet har under samma tid minskats från 346 851 705 kronor 24 öre till 325 360 032 kronor 90 öre.

För förvaltningen av lånen har riksbanken för budgetåret 1949/50 uppburit ersättning efter 3 kronor 50 öre per lån med 312 917 kronor 50 öre; för innevarande budgetår har ersättningen ännu icke blivit bestämd.

Av till riksbankens förvaltning i samband med lånen överlämnade fondmedel — vilka ej ingå i riksbankens balansräkning utan redovisas separat — har till statsverket, utöver i fullmäktiges berättelse till föregående års riksdags bankoutskott redovisade belopp, återlevererats 26 miljoner kronor fördelade med 14.5 miljoner kronor å egnahemslånefonden, 2 miljoner kronor å lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden, 0.5 miljoner kronor å arrendelånefonden och 9 miljoner kronor å arbetare-småbrukslånefonden.

§ 14.

Den i lagen den 23 april 1948 (nr 175) om disposition av aktiebolags vinstmedel jämte därtill hörande tillämpningskungörelse föreskrivna avsättningen av aktiebolags vinstmedel å spärrat konto i riksbanken uppgick per den 31 december 1950 till 357 706 301 kronor 20 öre.

§ 15.

Vid huvudkontoret och avdelningskontoren ha under året endast verkställt eller beslutats sådana arbeten å fastigheterna, som befunnits nödvändiga för fastigheternas underhåll. De ha krävt jämförelsevis blygsamma kostnader med undantag av beslutad yttre reparation av riksbankens fastighet i Härnösand, vilken beräknats komma att draga en kostnad av c:a 28 500 kronor.

§ 16.

För riksbankens försäljning under 1950 av guld för inhemsk förbrukning har tillämpats de grunder, som angivits under § 13 i fullmäktiges berättelse till bankoutskottet vid 1949 års riksdag.

Den inom landet under 1950 försålda kvantiteten finguld utgjorde 2 288 kg (1949 2 390 kg) med följande fördelning på de olika grupperna av ändamål:

dentalguld	747 kg.
guldsmedsguld (därav för släta ringar uppskattningsvis 550 kg)	1 357 »
diverse industriella ändamål	30 »
medaljer	154 »

§ 17.

Riksbankens personal — bortsett från personalen vid sedeltryckeriet och pappersbruket — uppgick vid ingången av år 1951 till följande antal:

<i>ordinarie tjänstemän</i> med	
a) lönegradsbeteckningen Cp	35
b) » Cr	4 ¹⁾
c) » Ca	307
därav bankpersonal	185
biträdespersonal	54
vaktpersonal	68
<i>extra ordinarie tjänstemän</i>	147 ²⁾
därav bankpersonal	81
biträdespersonal	54
vaktpersonal	12
<i>aspiranter</i>	7
därav bankaspiranter	—
biträdesaspiranter	7
<i>extra tjänstemän</i>	60 ³⁾
	Summa 560

¹⁾ Samtliga tjänstemän inneha tillika lägre tjänst med lönegradsbeteckning Ca, som förts över stat.

²⁾ Därutöver 15 tjänstemän, vilka tillika inneha lägre ordinarie tjänst med lönegradsbeteckning Ca.

³⁾ Därutöver 1 tjänsteman, som tillika innehar lägre extra ordinarie tjänst.

Därtill bör läggas reservpersonal, d. v. s. personal anställd huvudsakligen för sedelräkning under kortare perioder, till ett antal av c:a 250. Av sist-nämnda personal tjänstgjorde under år 1950 i medeltal 110 per arbetsdag.

Vid ingången av 1951 tjänstgjorde sammanlagt 14 ordinarie och extra ordinarie riksbankstjänstemän vid valutakontoret.

§ 18.

Den nya fabriks hissén för nedre bruket vid *Tumba bruk*, för vars inrättande 1948 års riksdag bemyndigat fullmäktige att använda ett belopp av förslagsvis 83 000 kronor, har nu tagits i bruk.

Utbyggnaden av holländeriet för vilken 1949 års riksdag bemyndigat fullmäktige att av riksbankens medel taga i anspråk förslagsvis 140 000 kronor, beräknas bliva färdig under första halvåret 1951.

Av fullmäktige beslutad omläggning av det elektriska ledningsnätet inom *Tumba bruks* samhälle är färdig.

Sedan 1950 års riksdag medgivit, att fullmäktige av riksbankens medel ägde taga i anspråk förslagsvis 150 000 kronor för utbyggnad av torkpartiet till pappersmaskinen, har maskinbeställningar likviderats för c:a 41 000 kronor.

Enligt beslut av fullmäktige kommer handtillverkningen av papper vid bruket att nedläggas, när inneliggande beställningar å dylikt papper fullgjorts.

Sedeltryckeriets nya koppartrycksrotationsmaskiner och lottpress äro nu installerade. Lottpressen är i bruk och koppartrycksrotationsmaskinerna i provdrift. Kostnaderna för dessa maskiner, inklusive utrustning, torde komma att uppgå till c:a 425 000 kronor (jfr. bankoutskottets utlåtande nr 25/1947).

Fullmäktige ha anslagit c:a 31 000 kronor för luftkonditioneringsanläggningar inom sedeltryckeriets lokaler för tryckning och numrering av sedlar samt förvaring av sedelpapper.

§ 19.

För riktigheten av de å s. 10—16 lämnade sifferuppgifterna ansvara bankkamrerarna Axel Rosengren och Rudolf Eckerström, vilka undertecknat respektive kontrasierat riksbankens bokslut.

§ 20.

Inspektioner av avdelningskontoren ha verkställts av riksbankschefen Böök och bankdirektören Månsson vid kontoren i Gävle, Härnösand, Luleå, Sundsvall, Umeå och Östersund, av vice riksbankschefen Lemne vid kontoret i Göteborg,

av bankdirektören Ekengren vid kontoren i Jönköping, Karlstad, Kristianstad och Örebro,

av bankdirektören Månsson vid kontoren i Malmö, Kalmar, Karlskrona och Växjö, samt

av bankokommissarien Lönnqvist vid kontoren i Falun, Halmstad, Linköping, Mariestad, Norrköping, Nyköping, Uppsala, Visby, Vänersborg och Västerås.

Föreskrivna inventeringar och undersökningar av huvudkontorets kassor och förvaringsrum ha under året ägt rum.

Revision genom därtill utsedda tjänstemän har under året företagits vid samtliga avdelningskontor.

§ 21.

Berättelser från bankens samtliga avdelningskontor bifogas.

Stockholm den 10 januari 1951.

CONRAD JONSSON.

DAVID HALL.

KLAS BÖÖK.

C. P. V. GRÄNEBO.

ALLAN ANDERSSON.

OLOF ANDERSSON.

FILIP KRISTENSSON.

/ Gunnar Olsson.